

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

(Επιμέλεια Θεμάτων: Σαλαβούρα Κατερίνα, Τελίδου Νίκη, Καθηγήτριες Φιλολόγοι)

Κείμενο

Η Ευρώπη και ο πολιτισμός

Καθημερινά βιώνουμε τις προσπάθειες της χώρας μας να κατακτήσει μια ισότιμη θέση μεταξύ των εταίρων μας στην ευρωπαϊκή ένωση. Ο στόχος αυτός όπως όλοι αναγνωρίζουν αποτελεί μονόδρομο.

Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να είμαστε ανταγωνιστικοί. Απ' το να πετύχουμε, δηλαδή, να οικοδομήσουμε μια υγιή οικονομία, απ' το να παρακολουθούμε τις τεχνολογικές εξελίξεις, απ' το να εξυγιάνουμε τον δημόσιο τομέα, απ' το να δημιουργήσουμε ένα κράτος ευέλικτο, χωρίς ωστόσο να υστερεί στους τομείς της κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας, προς τις ενδεείς οικονομικά και κοινωνικά κατηγορίες πολιτών. Μόνον έτσι θα πάψουμε να είμαστε και να χαρακτηριζόμαστε «ουραγοί της Ευρώπης» και «υπηρέτες των Ευρωπαίων». Η επίτευξη των στόχων σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας με τα ευρωπαϊκά οικονομικά μεγέθη δεν είναι θέμα μόνο αριθμών. Είναι και θέμα ουσίας. Διότι η βελτίωση των οικονομικών μεγεθών μακροπρόθεσμα, αλλά σε ορισμένους τομείς και μεσοπρόθεσμα, οδηγεί στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, των υπηρεσιών του κράτους πρόνοιας και γενικότερα στη βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους μας.

Το όραμα, όμως, της Ευρώπης δεν εξαντλείται στον οικονομικό τομέα. Δεν είναι μόνο σύγκλιση οικονομιών και αριθμών, είναι όραμα σύγκλισης σε όλα τα επίπεδα: θεσμών, αξιών, πολιτισμών. Είναι το όραμα της οικοδόμησης μιας ενιαίας Ευρώπης, όπου η παρουσία των συνόρων θα είναι ελάχιστα αισθητή. Οι λαοί, πέρα από τη δική τους ξεχωριστή εθνική συνείδηση, θα νιώθουν ότι έχουν μια κοινή πατρίδα, είναι πολίτες της Ευρώπης. Θα νιώθουν ότι είναι φορείς ενός ενιαίου πολιτισμού, κοινού για όλους, του ευρωπαϊκού πολιτισμού, αυτού του πολύχρωμου, πλούσιου και λαμπερού ψηφιδωτού, όπου ο κάθε λαός τοποθετεί τη δική του ψηφίδα. Θα βιώνουν την Ευρώπη ως ενιαίο χώρο, ως σύνθετη ολότητα,

ως χώρο συνάντησης και αλληλεπίδρασης πολιτισμών, που όλοι μαζί απαρτίζουν τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Πιστεύω πως η βάση και η αφετηρία για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η Παιδεία. Γι' αυτό και ο κύριος προσανατολισμός ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους πρέπει να κατατείνει στη θωράκιση του ανθρώπινου δυναμικού με την κατάλληλη εκπαίδευση, που θα του επιτρέψει να αποκτήσει ευρωπαϊκή συνείδηση και ευρύ τρόπο σκέψης. Θα μπορεί να προσαρμόζεται στις ταχύτατες εξελίξεις των επιστημονικών και τεχνολογικών δεδομένων, να είναι παραγωγικό και να προάγει τη γνώση και την έρευνα.

Αυτοί είναι και οι κύριοι στόχοι της εκπαιδευτικής πολιτικής των σύγχρονων ευρωπαϊκών κρατών: αφενός να παρέχεται στους νέους μας γενική παιδεία υψηλού επιπέδου και αφ' ετέρου να τους δίνεται η δυνατότητα αποτελεσματικής επιστημονικής εξειδίκευσης, με επαρκή ευελιξία, ούτως ώστε να μπορούν να παρακολουθούν τις ραγδαίες αλλαγές στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας που σημειώνονται διεθνώς.

Στο σημείο αυτό ο ρόλος του πανεπιστημίου είναι καθοριστικός. Ένα σύγχρονο πανεπιστήμιο θα πρέπει να υπηρετεί και τους δυο αυτούς στόχους: να θωρακίζει δηλαδή τους φοιτητές με ένα ευρύ πλέγμα γνώσεων γύρω από το εκάστοτε γνωστικό αντικείμενο, αλλά παράλληλα μέσω των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών να παρέχει εξειδικευμένη γνώση υψηλού επιπέδου, έτσι ώστε ο αυριανός επιστήμονας να μπορεί να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά τους συναδέλφους του σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο, όμως, της Ενωμένης Ευρώπης θεωρώ ότι η χώρα μας έχει μια ακόμα ιδιαίτερη αποστολή. Η Ελλάδα με την υπερχλιετή πολιτιστική της παράδοση, είναι εκ των πραγμάτων κιβωτός πνεύματος και πολιτισμού. Ο πολιτισμός είναι ό,τι πολυτιμότερο μπορούμε να «εξάγουμε» - χρησιμοποιώντας κατά παράφραση τον οικονομικό αυτό όρο -, γιατί είναι ο τομέας στον οποίο έχουμε διακριθεί, τον γνωρίζουμε και μπορούμε να τον αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Άλλωστε έχει αποδειχτεί και ιστορικά πως όταν η πολιτιστική επίδραση προηγείται, οδηγεί νομοτελειακά και σε οικονομική επίδραση.

Για την ευόδωση αυτού του στόχου πως είναι καθοριστική η συνεισφορά των ανθρώπων της επιστήμης και των γραμμάτων, της πνευματικής ηγεσίας του τόπου.

Οι άνθρωποι του πνεύματος μιλούν την ίδια γλώσσα, δεν υπολογίζουν το πολιτικό κόστος και γι' αυτό μπορούν περισσότερο απ' οποιονδήποτε άλλο να ασκήσουν επιρροή στους πολιτικούς ηγέτες και να εργαστούν από κοινού για το ευρωπαϊκό όραμα.

Για να γίνει, όμως, αυτό το όραμα πραγματικότητα, είναι απαραίτητη η συστράτευση όλων μας. Ο κάθε πολίτης, ο κάθε εργαζόμενος με τον τρόπο που σκέπτεται και δρα, βάζει καθημερινά από έναν μικρό λίθο για την ανύψωση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Κ. Α Δημόπουλος, πρόεδρος Πανεπιστημίου Αθηνών, το Βήμα

Ερωτήσεις

A. Να γίνει η περίληψη του κειμένου (100-120 λέξεις)

Μονάδες 25

B. 1. «Η Ελλάδα με την υπερχιλιετή πολιτιστική της παράδοση είναι εκ των πραγμάτων κιβωτός πνεύματος και πολιτισμού. Ο πολιτισμός είναι ό,τι πολυτιμότερο μπορούμε να εξάγουμε». Να αναπτύξετε το απόσπασμα αυτό σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 10

B. 2. «Πιστεύω ... γνώση και την έρευνα» : Να βρείτε τη συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο αρθρογράφος στην παράγραφο και να την αξιολογήσετε.

Μονάδες 05

3. α. Με ποια νοηματική σχέση συνδέονται οι δυο τελευταίες παράγραφοι του κειμένου.

Μονάδες 05

β. «Στο σημείο... επίδραση» : Ποιόν τρόπο πειθούς χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στη παράγραφο και πως την οργανώνει (δομή και ανάπτυξη); Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

4. Να αντικαταστήσετε τις παρακάτω λέξεις με άλλες ισοδύναμες τους
αναγνωρίζουν, οικοδομήσουμε, ενδεείς, ουραγοί, επίτευξη

Μονάδες 05

Γ. Είστε μέλος τους κοινοβουλίου των νέων της Ευρωπαϊκής ένωσης. Σε μια συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης να αναφερθείτε στα οράματα των νέων

για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα εφόδια που πρέπει να έχουν οι νέοι για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης ευρωπαϊκής πραγματικότητας.
(600-700 λέξεις)

Μονάδες 40

ΑΚΑΔΗΜΗΜΟΣ_μαρούσι